

Stappenplan werkvorm Blind Bekennen

Van Gijs Korenblik

Vorbereiding

Voordat je deze werkvorm toepast, moet je jezelf de volgende vragen stellen

1. Welk onderwerp wil ik bespreken en hoe bouw ik dit op?
Tip: Zware onderwerpen kunnen het best laagdrempelig worden opgebouwd. Begin met simpele vragen en bouw dit stapsgewijs op (zie voorbeelden op de volgende pagina's).
2. Wat voor klas is het en hoe veilig is de sfeer?
Tip: De werkvorm werkt het beste als de klas veilig is en dat men met elkaar in gesprek durft te gaan.
3. Wat is toelaatbaar om te vertellen en welke grens trek ik? Mag een leerling zomaar alles vinden en zeggen?
Tip: Een heldere grens zorgt ervoor dat je sneller en adequater kan reageren op bepaalde reacties. Daarnaast mag het best schuren, maar jij bepaalt uiteindelijk hoe het verloopt.
4. Welke onderwerpen of reacties zal een bepaalde stelling teweeg brengen?
Tip: Maak voor jezelf per stelling een kort overzicht van wat voor antwoorden je verwacht. Hierdoor kan je makkelijker anticiperen.
5. In hoeverre voel jij jezelf capabel om bij bepaalde onderwerpen of gevoelens de klas in het gareel te houden?
Tip: Maak voor jezelf een afweging waar je je als docent wel of niet fijn bij voelt. Bepaalde onderwerpen (bijvoorbeeld seksuele diversiteit, asielproblematiek etc.) kunnen veel emoties en onrust faciliteren.
6. Hoe zou een collega dit aanpakken?
Tip: Mocht je niet zeker van je zelf zijn, bespreek je bedachte structuur met een collega. Een extra klankbord kan fijn zijn!
7. Hoeveel lestijd wil ik eraan besteden?
Tip: Gebruik ongeveer 20 tot 30 minuten lestijd (het valt en staat wel met het enthousiasme van de groep. Ook kan het onderwerp een rol spelen).

Uitvoering

Voor je start.

1. Bespreek de werkvorm met de leerlingen. Maak duidelijk hoe het werkt.
Werking: Bij deze werkvorm reageren leerlingen anoniem op gevoelige stellingen (ze liggen met hun hoofd op tafel, ogen dicht, en "stemmen" vervolgens met hun hand). Vervolgens tel ik het aantal het aantal handjes en ze krijgen daarna de optie om hun keuze toe te lichten
2. Maak duidelijk wat voor gedrag je verwacht en dat alles wat besproken wordt in het klaslokaal blijft. Je mag best draconische regels opstellen, dit in het kader van de veiligheid.
3. Geef aan dat je op een gegeven moment een meldplicht hebt (wapenbezit bijvoorbeeld etc.). Als docent moet je hier secuur mee omgaan en je kan ermee laveren.
4. Introduceer het onderwerp en leg eventuele lastige begrippen uit. Zo kan het helpen om containerbegrippen zoals seksuele diversiteit verder te expliciteren.

De werkvorm

5. De leerlingen gaan met hun hoofd op tafel en de docent controleert of elke leerling niks kan zien.
6. De docent noemt de stelling (dit proces herhaalt zich). Twee opties
 - a. Laat de leerlingen in stilte hun mening opschrijven op een papiertje en laat ze dan hun hoofd weer op tafel leggen

<p>b. De leerlingen schrijven niks op en steken hun hand op (als ze het eens zijn met de stelling).</p> <p>7. De docent gaat hardop handen tellen en laat de leerlingen na het tellen hun hoofd omhoog doen. Vervolgens vraagt de docent of er leerlingen zijn die hun mening willen vertellen. De leerlingen zijn niet verplicht dit te doen en het is uit den boze om hen te dwingen. Het initiatief moet echt vanuit de groep komen. Opmerking: Als er veel handen omhoog zijn gegaan, dan is de kans groot dat meerdere leerlingen willen vertellen.</p> <p>8. Bij het luisteren neemt de docent een socratische houding aan (hij heeft geen oordeel en stelt vragen). Opmerking: Het is belangrijk dat je als docent niet de rol van een dominee op je neemt (je gaat dus niet afkeuren of belachelijk maken o.i.d.). Optie: Vraag leerlingen om op het verhaal van een leerling te reageren. Dit met als doel om een klassengesprek te starten. Het houden van regie is hier van belang.</p> <p>9. Nieuwe stelling en stap 5 tot en met 8 herhaalt zich.</p>
<p>Nabespreking</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bedank de leerlingen voor hun enthousiasme en eerlijkheid. 2. Mochten ze goed hebben meegedaan, benadruk dit! 3. Geef ook aan dat het van groot belang is dat alles binnen het klaslokaal blijft. 4. Mocht iemand iets heel heftig hebben gevonden, laat dan deze leerling naderhand bij jou komen. Voer vervolgens een privé gesprek erover.

Voorbeeldgesprek 1

Thema: Vuurwerkverbod

1. **Ik heb wel eens siervuurwerk gekocht en gebruikt.**
Ik niet
2. **Ik heb wel eens knalvuurwerk gekocht en gebruikt.**
Ik niet
3. **Ik heb wel eens vuurwerk uit het buitenland gehaald.**
Ik niet
4. **Ik heb wel eens illegaal vuurwerk gekocht en gebruikt.**
Ik niet
5. **Ik heb illegaal vuurwerk in Nederland gekocht.**
Ik niet
6. **Ik heb op straat of ergens binnen dingen met vuurwerk kapotgemaakt.**
Ik niet
7. **Ik heb wel eens van vrienden/ kennissen illegaal vuurwerk gekocht.**
Ik niet
8. **Ik heb zelf wel eens illegaal vuurwerk verkocht.**
Ik niet
9. **Ik ken iemand op school die illegaal vuurwerk verkoopt.**
Ik niet
10. **Ik heb wel eens iemand gewond zien raken door vuurwerk.**
Ik niet
11. **Er moet een vuurwerkverbod komen in Nederland.**
Ik vind van niet

Voorbeeldgesprek 2

Thema: Seksuele diversiteit

1. Er moet verschil zijn tussen meisjes en jongens speelgoed

Ik vind dit niet

2. Jongens moeten stoer zijn en meisjes zorgzaam. Het kan niet andersom

Ik vind dit niet

3. Ik ben van mening dat iedereen mag zijn die hij/ zij wil zijn.

Ik heb daar moeite mee

4. Ik vind het prima als iemand homo/lesbienne is

Ik heb daar moeite mee

5. Ik vind het prima als iemand transgender is

Ik heb daar moeite mee

6. Ik vind het prima als iemand non-binair is

Ik heb daar moeite mee

7. Ik vind het goed dat openbare gebouwen (scholen, bibliotheken, sportscholen etc.) gender neutrale wc's hebben.